

Udskrift

af

Arbejdsrettens dom af 25. februar 2025

I sag nr.: 2024-431

Fagbevægelsens Hovedorganisation

for

Fagligt Fælles Forbund

mod

Dansk Arbejdsgiverforening

for

DIO I

for

Nobina A/S

Dommere: Anja C. Jensen, Christian Jensen, Cecilia Ricard, Gordon Ørskov Madsen, Henrik Dahl, Linda Nordstrøm Nissen og Rikke Foersom (næstformand og retsformand).

Indledning

Sagen angår, om Nobina A/S skal efterbetale løn til et antal chauffører svarende til løntræk, som virksomheden har foretaget i anledning af chaufførernes arbejdsstandsning i september 2023, og om virksomheden skal betale en bod for ikke at have udbetalt løn i henhold til overenskomsten.

Hovedspørgsmålet er, om chaufførernes standsning af arbejdet fra den 25. september 2023 kl. ca. 15 til den 26. september 2023 kl. ca. 4.30 var berettiget efter Normens § 17, nr. 2.

Parternes påstande

Klager, Fagbevægelsens Hovedorganisation for Fagligt Fælles Forbund, har nedlagt påstand om, at Nobina A/S til et antal af forbundets medlemmer skal efterbetale løn svarende til

løntræk foretaget i anledning af arbejdsstandsningen den 25. - 26. september 2023, og at betalingen skal tillægges sædvanlig procesrente fra ydelseernes forfaldstid.

Klager har endvidere nedlagt påstand om, at Nobina A/S til 3F Transportgruppen skal betale en bod fastsat efter Arbejdsrettens skøn.

Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for DIO I for Nobina A/S, har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

Den 16. september 2023 blev A truet af en passager med en paraply, mens hun var på arbejde som buschauffør hos Nobina A/S. Det fremgår af oplysningerne i sagen, herunder af optagelser fra overvågningskameraer i bussen, at hun to gange blev overfuset af den pågældende passager, og at passageren begge gange fægtede med en paraply foran chaufførsædet.

Under episoden trykkede A flere gange på nødknappen i bussen. Hendes nødopkald blev besvaret af B fra Nobinas vagtcentral.

B har i en mail af 16. september 2023 til ledelsen af Nobinas afdeling i Frederiksværk redegjort for sin håndtering af As nødopkald. Af mailen fremgår:

”Hej, bliver kaldt op af bus 6170, da hun har en kunde, der truer hende.
Hun siger, at hun sidder ned nu, og at hun vil ringe, hvis der sker mere.
Hun kalder op igen flere gange, hvor hun siger, at det er fejltryk.
Senere kalder hun op igen og vil have politi på.
Jeg ringer straks til politiet og oplyser, hvad der er sket.
Imens siger hun, at han er gået og taget toget.

Jeg spørger, om hun kan fortsætte til, jeg finder en afløser?
Hun fortsætter med bussen og ringer igen og siger, at hun kun fortsætter til Frederiksværk Station og går hjem derfra.
Hun lød meget frisk og klar i hovedet.
Lød slet ikke rystet eller ked af det.
Derfor foretog jeg ikke videre med hende.
Kontaktet C og fortalt om forløbet.

Og jeg finder i mellemtiden afløser, der kan køre vagten.
Aflyser turen til en chauffør kan findes.
Ringer rundt for at finde en afløser hurtigt.
Ændre vagten i oms så chauffør kan få vagten.

Chauffør 17058 kører vagten, som har fået x dag til tirsdag, så hans 11 timer og 24 timer falder ind.

Han ringer ind og snakker om dette på mandag.

Nu bliver jeg ringet op af D og beskyldt for at have presset og tvunget hende til at fortsætte.

A er ikke en person, der tillader pres fra nogle som helst.

Dette er ikke ok.

Jeg føler mig presset psykisk.

Er vild trist over at blive beskyldt sådan.”

I perioden fra den 16. september 2023 og frem til arbejdsstandsningen den 25. september 2023 var der drøftelser mellem tillidsrepræsentant E og driftsleder C. E orienterede fredag den 22. september 2023 C om, at der var uro og bekymring blandt chaufførerne, og at en mulig arbejdsstandsning var på vej.

Mandag den 25. september 2023 om formiddagen blev der holdt et mæglingsmøde mellem C og E, hvor også arbejdsmiljørepræsentant D deltog. Efter mødet sendte E og D følgende mail til Nobinas chauffører:

”Hej alle,

På vegne af TR E og AMR D skriver jeg denne besked.

Vedrørende dagens mæglingsmøde, som omhandlede nødprocedurer.

C (C-A) tager dette meget alvorligt og er helt på linje med chaufførerne i deres krav om tryghed i arbejdet.

CTL (vagten) er en selvstændig virksomhed i virksomheden, der har deres egne retningslinjer, som de arbejder efter, og C-A har kaldt dem ind til et møde, hvor han vil have klarlagt, hvad procedurerne er. Han afventer deres svar og vil rykke senest fredag, hvis de ikke har svaret inden da.

Lange svartider kan skyldes, at dem, der sidder på telefonen, er ude i gården og laver andre opgaver. Dette har både D og jeg ytret vores utilfredshed med.

Vi kan ikke komme nærmere en afgørelse lige pt, da vi afventer CTL.

Vi ved godt at dette ikke er det svar I forventer, men C-A er også bundet op på, at der kommer et møde i stand.

Hilsen E og D

Med til mødet var C-A, F (vores nye driftsleder), D og E.”

Senere den 25. september 2023 samlede et større antal chauffører sig på stationspladsen i Frederiksværk, og kl. ca. 15.00 standsede de arbejdet.

Den 25. september 2023 om aftenen holdt ledelsen hos Nobina et møde om chaufførernes arbejdsstandsning. Efter mødet udstedte ledelsen følgende erklæring:

”Møde vedrørende FrV arbejdsnedlæggelse

Glostrup 25. september 2023. Kl. 19.00-21.00

Nærværende: C, G, H, I, J, K

Grundet dagens arbejdsnedlæggelse der chaufførerne kræver at få en handleplan på de udfordringer som findes i samarbejdet med vores trafikledelse og håndteringen af opkald/alarm i den daglige drift. Tirsdag den 26. september kræver man svar på følgende to punkter:

- Der skal være øje på radioen i hele køretiden.
- Der bliver taget action på situationen hvis en chauffør kalder op om problemer, enten i form af politi eller firmaet selv sørger for at sikre chaufføren.

Vi prioriterer altid sikkerhed først!

Vi garanterer, at vi prioriterer alle alarmer / får et teknisk tjek / kontakter politiet/redning.

Beslutning taget af virksomheden

- Der er altid medarbejdere på driftscentret.
- Der indføres to typer af test for alarm.
  - Test af teknik i en eller flere busser. Dette aftales med driftscentret.
  - Test af driftscenter. Dette foretages vilkårligt.

Forslag til opfølgning med AMR

- Vi garanterer, at vi altid har nogen i radioen 24/7
- Hvis der er en alarm, garanterer vi, at vi altid tager den.
- Teste alarmberedskab mindst en gang per døgn og dette bliver logget.
- Når en alarm er kommet, og vi skal handle, kan vi til en hver tid gennemgå loggen for at skabe tryghed og tillid.
- Test bliver gjort i samarbejde med den lokale ledelse og AMR.”

Tillidsmand E modtog erklæringen den 26. september 2023 omkring kl. 4.00, og chaufførerne genoptog herefter arbejdet kl. 4.30.

Nobina foretog løntræk for de chauffører, der deltog i arbejdsstandsningen, idet arbejdsstandsningen ifølge Nobina var uberettiget.

Den 16. oktober 2023 blev der holdt mæglingsmøde mellem DI Overenskomst og 3F. Af mødereferatet fremgår:

”1. Konkret hændelse med en chauffør den 16. september 2023

Der var en konkret hændelse den 16. september 2023, hvorefter en chauffør trykkede på nødknappen ved utryghed i bussen.

Parterne er uenige om, hvad der rent faktisk er foregået. Parterne har derfor aftalt, at det skal undersøges nærmere, hvad der konkret er foregået, og hvad chaufføren har oplevet. Herudover er der tilbudt krisehjælp til chaufføren, og chaufføren vil blive kontaktet af virksomheden med henblik på at finde ud af, hvad der konkret skete.

2. Nødprocedurer hos Nobina A/S

Nobina A/S påpeger, at nødprocedurerne, blandt andet i form af en nødknop i bussen, har fungeret indtil nu – og fortsat fungerer. Chaufførerne kan derfor altid trykke på nødknappen, hvis de føler sig utrygge eller bliver overfaldet i bussen, hvorefter de vil blive overvåget af én vagthavende hos Nobina A/S. Den vagthavende vil hernæst tilkalde den nødvendige hjælp.

3. Løntræk for de medarbejdere, der deltog i arbejdsnedlæggelsen

Nobina A/S foretager løntræk for de medarbejdere, som deltog i arbejdsnedlæggelsen, da arbejdsnedlæggelsen den 25.-26. september 2023 ifølge Nobina A/S var uberettiget.

3F tager forbehold for at videreføre sagen om løntræk fagretligt.
...”

Sagen blev forhandlet på fællesmøde den 8. november 2023, uden at parterne nåede til enighed.

Sagen blev indbragt for Arbejdsretten ved klageskrift af 22. april 2024.

Forklaringer

E har forklaret bl.a., at han er tillidsrepræsentant for ca. 32 medarbejdere hos Nobina.

Der er en nødknop i bussen, som chaufførerne kan trykke på, hvis de bliver overfaldet. Når chaufføren trykker på nødknappen, starter der et kamera i bussen. Herefter kan vagtcentralen se og høre, hvad der sker i bussen. Nye chauffører får ved oplæring at vide, at der er en nødknop, som de kan trykke på.

Han fik kendskab til episoden den 16. september 2023 via arbejdsmiljørepræsentant D. D orienterede ham om, at A havde været udsat for et overfald i bussen, og at hun havde forsøgt at trykke på bussens nødknop for at få hjælp.

Flere chauffører ringede efter episoden til ham for at høre, om bussernes nødknop virker. Han orienterede C om, at chaufførerne talte om episoden med A. Chaufførerne var nervøse for, om overfaldssystemet virkede, og de var ikke trygge ved at køre, hvis nødknappen ikke virkede. C sagde, at han ville undersøge det. C kunne ikke garantere, at det hele virkede.

Der blev ikke med det samme talt om arbejdsstandsning. Han orienterede C, da bølgerne begyndte at gå højt. Han sagde til C, at chaufførerne havde behov for at blive betrygget i, at nødknappen virker.

Senere i forløbet sagde han til C, at chaufførerne overvejede at nedlægge arbejdet. Han sagde i den forbindelse til C, at chaufførerne havde brug for at høre, at der altid er bemanning på vagtcentralen, der kan besvare nødopkald fra busserne. C sagde, at det kunne han ikke garantere, da han ikke havde noget at gøre med vagtcentralen. Han spurgte C, om det var det, han skulle sige videre til chaufførerne, hvilket C svarede ja til. Han krævede ikke en garanti af C. Det var C selv, der sagde, at han ikke kunne give en garanti.

Den 25. september 2023 blev der holdt et mæglingsmøde om nødprocedurer, hvor også arbejdsmiljørepræsentant D deltog. Efter mæglingsmødet sendte han og D en fælles mail til chaufførerne, hvor de skrev bl.a., at ”lange svartider kan skyldes, at dem, der sidder på telefonen, er ude i gården og laver andre opgaver”. De skrev sådan, idet det var det, som C havde oplyst på mødet.

Efter mæglingsmødet den 25. september 2023 forklarede han chaufførerne, at Nobina tog situationen alvorligt, og at der var et arbejde i gang. Han sagde samtidig til chaufførerne, at C

ikke kunne garantere noget som helst. Herefter kørte han hjem. Senere samme dag modtog han besked om, at chaufførerne havde samlet sig på stationen i Frederiksværk, og at de havde nedlagt arbejdet, fordi de ikke følte sig trygge ved at køre.

Han ringede med det samme til C og til P fra 3F for at orientere om situationen. C kom ned til stationen og talte med nogle af chaufførerne. Chaufførerne sagde til C, at de bare havde brug for at vide, om nødknappen virker. C sagde, at det kunne han ikke garantere. Chaufførerne bad herefter C om at tage hjem.

Om morgenen den 26. september 2023 omkring kl. 4.00 fik han mødereferatet, hvoraf det fremgår, at ledelsen i Nobina garanterede, at der er bemanning til at tage imod nødopkald.

I perioden fra den 16. til den 25. september 2023 blev det ikke afklaret, om alarmen virkede. A var sygemeldt, og han vidste derfor ikke ret meget om episoden den 16. september 2023. Han vidste ikke, at As nødopkald blev besvaret. A havde fortalt, at hendes opkald ikke gik igennem. Hvis han havde vidst, at alarmen havde virket, da A trykkede på nødknappen, ville han have sagt det til chaufførerne.

Han har selv en enkelt gang brugt nødknappen, idet han fik et ildebefindende. I den forbindelse trykkede han flere gange på nødknappen, uden at der skete noget. Det endte med, at en kollega måtte tage sig af ham. Episoden fandt sted i 2015. Han har hørt om andre episoder, hvor der har været problemer med nødknappen. Derudover har der gennem lang tid været utilfredshed med radiosystemet.

L har forklaret bl.a., at han er chauffør hos Nobina. Efter overfaldet på A var det usikkert, om alarmsystemet virkede. De bad derfor deres tillidsrepræsentant E om at få afklaret spørgsmålet om sikkerhed. De kendte ikke til alle detaljerne om As overfald.

Han har aldrig brugt nødknappen. Usikkerheden om, hvorvidt nødknappen virkede, medførte en utryghed blandt chaufførerne, idet en kollega var blevet overfaldet. Man skal kunne trykke på nødknappen og få hjælp uden at være nødt til at tage sin telefon frem. En telefon er ikke det samme.

Mandag den 18. september 2023 orienterede E om et møde med C. De fik bl.a. at vide, at C havde et møde med vagtcentralen fredag den 22. september 2023.

Den 25. september 2023 sagde chaufførerne til E, at de ville have en garanti for, at nødknappen virkede. Det er muligt, at spørgsmålet om en garanti også var blevet nævnt i dagene op til den 25. september 2023, men som han husker det, var det mest As situation, som havde fyldt for chaufførerne.

Da chaufførerne samlede sig på stationen den 25. september 2023, kom C til stede. De sagde til C, at de vil have en garanti for, at deres nødopkald ville blive besvaret. C sagde, at han var ked af, at de ikke havde tillid til deres egen tillidsmand. Han hørte, at C sagde, at han ikke kunne garantere, at deres nødopkald blev besvaret.

M har forklaret bl.a., at han er arbejdsmiljørepræsentant hos Nobina.

Når chaufførerne trykker på nødknappen, kan vagtcenteret via kamera se, hvad der sker hos chaufføren i bussen. Chaufførerne hos Nobina ville strejke, fordi nødknappen ikke virkede, som den skulle.

Den 25. september 2023 skrev han en mail til C og K. I mailen bad han ledelsen om en forsikring på, at der er medarbejdere til at besvare nødopkald fra busserne. Han bad om denne forsikring, fordi nødknappen ikke virkede, og fordi der var lange svartider på radioopkald.

Efter episoden med A er det blevet sådan, at nødknappen i busserne bliver tjekket hver morgen af den medarbejder, der er ”morgenopstarter”. Det er forekommet, at tjek har vist, at nødknappen ikke virker. I sådanne tilfælde er bussen alligevel kommet ud at køre, hvilket han har påtalt over for ledelsen. Han ved ikke, om der findes mødereferater, hvoraf det fremgår, at der har været tilfælde, hvor nødknappen ikke har virket.

N har forklaret bl.a., at hun er chauffør hos Nobina. Hun var på stationspladsen den 25. september 2023. Hun kan bekræfte de tidligere forklaringer, herunder at C ikke kunne garantere for deres sikkerhed, når der blev trykket på nødknappen.

O har forklaret bl.a., at han er chauffør hos Nobina, og at han var til stede på stationspladsen den 25. september 2023. Han kan bekræfte, at C sagde, at han ikke kunne garantere deres sikkerhed, når de trykkede på nødknappen.

J har forklaret bl.a., at han er [ledelsesmedlem] hos Nobina. Han har været ansat hos Nobina i ca. 25 år. Han har været ansat i Danmark siden 2021.

Nobina har ca. 13.000 ansatte fordelt i de nordiske lande. I Danmark er der ca. 1000 ansatte. Der er otte afdelinger i Danmark. Sikkerhed er vigtigt for Nobina. Nobina har en sikkerhedspolitik, som er bredt kommunikeret. Nobina sætter sikkerhed først.

Vagtcenteret håndterer radio- og alarmopkald. Nobinas lokalafdelinger har forskellig geografisk placering, og man kan ikke have et vagtcenter, som er bemandedt døgnet rundt ved hver enkelt lokalafdeling. Nobina har derfor valgt en løsning med et fælles vagtcenter i Glostrup.

Hvis der bliver ringet til vagtcenteret ved brug af et almindeligt opkald, fungerer vagtcenteret som et callcenter. Det er helt anderledes, hvis der bliver trykket på nødknappen i bussen. Hvis der bliver trykket på nødknappen, bliver skærmen i vagtcenteret helt rød. Man er ikke i tvivl om, at der er tale om et alarmopkald.

Han er ikke bekendt med, at der har været sager fra Arbejdstilsynet vedrørende spørgsmål om sikkerhed, herunder om alarmopkald. Han er heller ikke bekendt med, at der skulle have været tilfælde, hvor nødknappen ikke har fungeret.

Fredag den 22. september 2023 hørte han første gang om denne sag. C ringede til ham, fordi den nærmeste leder var på ferie. C fortalte ham, at der var noget uro blandt chaufførerne, men han var ikke klar over, at det var så alvorligt. C fortalte ham om episoden med A den 16. september 2023, herunder at alarmopkaldet var blevet besvaret, og at A havde fået hjælp. Ud fra det, som han hørte, virkede det som om, at der var nogle ting omkring uroen hos chaufførerne, som ikke stemte med fakta. Han og C blev derfor enige om, at de skulle have fakta på plads, og at der skulle holdes et møde mandag den 25. september 2023. Han har ikke hørt noget om, at chaufførerne ville have garanti for deres sikkerhed.

Efter mødet den 25. september 2023 orienterede C ham om, hvad der var sket. I ledelsen kunne de ikke umiddelbart se nogen sikkerhedsrisiko, men det var selvfølgelig vigtigt at få styr på procedurerne i vagtcenteret. Der skulle derfor holdes et møde med vagtcenteret. C nævnte ikke over for ham, at der på mødet den 25. september 2023 skulle være fremsat krav om en garanti.

Omkring kl. 15.30 den 25. september 2023 fik han besked om, at chaufførerne havde nedlagt arbejdet, hvilket han tog meget alvorligt. Der er et stort pres i en sådan situation, og der er mange interesser på spil. Han kunne konstatere, at der var stor forskel på, hvad han havde hørt, og hvad han havde fået forelagt som fakta. Han havde bl.a. set opkaldslisterne fra vagtcentralen. I ledelsen vidste de, at nødknappen virker, og at der altid er medarbejdere i vagtcenteret, der kan tage imod nødopkald fra chaufførerne.

Han samlede sine ledere til et møde den 25. september 2023 om aftenen. Mødet kom i stand, fordi chaufførerne havde nedlagt arbejdet. Inden chaufførerne nedlagde arbejdet, var det hans opfattelse, at der havde været en fin dialog. På ledelsesmødet diskuterede de, hvad de kunne gøre for at skabe tryghed hos chaufførerne, og de udstedte herefter en erklæring med de garantier, som de forstod, at chaufførerne havde brug for.

Han kan godt se, at de i erklæringen fra ledelsesmødet ikke tilstrækkeligt tydeligt har fået skrevet, at vagtcenteret behandler både radioopkald og nødopkald. Det var ikke nyt, at der altid skal være en medarbejder til at tage imod nødopkald i vagtcenteret. Det blev alene skrevet ind i erklæringen for at betrygge chaufførerne. Det nye, der blev besluttet på mødet, var, at der skulle indføres tests af nødknappen i bussen.

I en situation, hvor hverken nødknappen og radioen i bussen virker, skal chaufføren ringe 112 på sin telefon, hvis der er brug for hjælp. Det fremgår af Nobinas kriseplan fra 2015, og det gælder også i en overfaldssituation.

K har forklaret bl.a., at hun er [ledelsesmedlem] hos Nobina. Hun kan bekræfte det, som J har forklaret om sikkerheden, herunder at Nobina har instrukser og planer for sikkerhed.

Hun er ikke bekendt med, at der skulle have været problemer med alarmerne, men det er heller ikke altid, at hun som [ledelsesmedlem] får besked herom.

Tidligere løste Falck de opgaver, som i dag bliver løst i vagtcenteret. Der er altid en medarbejder i vagtcenteret. Siden efteråret 2024 har der derudover været en "disp", som står til rådighed for vagtcenteret, hvis der er behov for det.

Den 22. september 2023 talte hun med C, der var bekymret for uro i organisationen.

Hun kan bekræfte, at det på ledelsesmødet den 25. september 2023 blev besluttet, at der fremover skulle udføres tests af bussernes nødknop, hvilket var et nyt tiltag.

C har forklaret bl.a., at han i september 2023 var driftsleder for Nobinas afdeling i Nordsjælland. I dag er han ansat et andet sted.

Han kan bekræfte, at sikkerhed er meget vigtigt for Nobina, og at Nobina ikke har haft sager hos Arbejdstilsynet. Han mindes ikke, at der har været tilfælde, hvor nødknappen ikke har virket. Da Nobina i 2023 begyndte at teste nødknappen i busserne, var der enkelte gange problemer, men eventuelle fejl blev ordnet hurtigst muligt.

Den 16. september 2023 blev han kontaktet af B fra vagtcentralen. B ønskede at skaffe en chauffør som afløser for A, der havde haft en episode i bussen. Senere samme dag blev han kontaktet af E, som gerne ville vide, hvad der foregik. E sagde til ham, at nødknappen ikke virkede. Det kunne han ikke forstå, da han lige havde talt med B.

Han ringede til B og aftalte, at han skulle skrive ned, hvad der var sket under episoden med A. B skrev herefter den mail, der er fremlagt til sagen. Han kontaktede også A, der sagde til ham, at hun var blevet fysisk overfaldet. Han tilbød hende krisehjælp, hvilket hun tog imod. Derefter ringede han til E for at fortælle, hvad der var sket.

I en af dagene mellem den 18. og den 22. september 2023 modtog han en klage fra et vidne fra bussen, som beskrev episoden med A. Han undersøgte herefter episoden nærmere og så

også videooptagelserne fra bussen. Han talte i den forbindelse også med E. E var orienteret om, at nødopkaldet virkede, og han og E så også videooptagelserne fra bussen sammen.

Fredag den 22. september 2023 blev han kontaktet af E, der sagde, at chaufførerne ville nedlægge arbejdet. De blev enige om at holde et møde og aftalte samtidig, at han skulle få en tilbagemelding fra vagtcenteret. Der var lange svartider på radioopkald, hvilket han heller ikke kunne leve med. Det var ikke en dybere samtale, han havde med E på det tidspunkt. E sagde intet om en garanti. Det talte de slet ikke om.

Han kontaktede J den 22. september 2023, og de fik arrangeret et møde om mandagen den 25. september 2023.

E var ikke tilfreds efter mødet mandag den 25. september 2023, og det var han heller ikke selv. Han afventede fortsat svar fra vagtcentralen vedrørende procedurerne. Han blev senere samme dag kontaktet af E, der fortalte, at chaufførerne havde nedlagt arbejdet. Han tog hen til stationspladsen, hvor chaufførerne var samlet.

På stationspladsen blev han spurgt, om han kunne garantere, at chaufførerne ikke blev overfaldet i bussen. Det kunne han ikke garantere. Han bliver også spurgt, om han kunne garantere, at chaufførernes nødopkald blev besvaret, hvilket han svarede ja til. Det kunne han garantere. Som han var informeret, havde medarbejderne på vagtcentralen en app på deres telefon, så de til enhver tid kunne se og besvare nødopkald.

B har forklaret bl.a., at han er ansat i vagtcenteret. Han kørte bus fra 1993-2022, hvorefter han begyndte i vagtcenteret.

Han kan bekræfte forklaringen fra C.

I september 2023 var han på arbejde i vagtcenteret fra kl. 6 til kl. 12 sammen med en ”disp”. Efter kl. 12 sad han alene frem til kl. 18. I hverdage var der to medarbejdere i driftscenteret, men i weekenden var der kun én medarbejder.

Han har ikke oplevet problemer med ventetider på alarmopkald. Der er kort vej fra toilettet til alarmen, og det giver derfor ikke problemer, hvis han er på toilettet, når der kommer et nødopkald. Han har ikke kendskab til, at der skulle være nødknapper, som ikke har fungeret.

Hvis alarmen ringer, kommer der en rød advarsel på skærmen, og sirener begynder at køre. Fra vagtcentralen kan han herefter tale højt ind i bussen. Når han får et nødkald, spørger han først til, hvem der ringer, og hvor den pågældende befinder sig. Han skal bruge oplysningerne for at kunne hjælpe og til at finde ud af, hvilken politikreds han skal have fat i. Det tager meget kort tid at få oplysningerne – måske 10 sekunder.

Han arbejder kun lørdag og søndag. Han har ca. 4-5 reelle nødopkald på et år. Der kan være fejltryk. Når han er på arbejde lørdag og søndag, sker det ca. 2-3 gange, at en chauffør ved en fejl får ramt nødknappen.

Den 16. september 2023 modtog han et nødopkald fra A. Han talte med hende. A sagde, at der var styr på det. Efterfølgende trykkede A et par gange på nødknappen. Hun ringede også til ham. Hun var bange, og han fik fat i politiet. Han havde politiet i det ene øre og A i det andet øre. Han besvarede alle hendes opkald.

Han prøvede at få A væk fra situationen, mens han forsøgte at få fat på en chauffør, der kunne afløse hende. Da episoden var afsluttet, ringede D og beskyldte ham for at have tvunget A til at fortsætte med at køre bus. Det var ikke rigtigt.

Efter episoden med A skrev han den redegørelse, der er fremlagt i sagen. Han sendte redegørelsen til C.

Anbringender

Klager har anført navnlig, at løntrækket for arbejdsstandsningen den 25. - 26. september 2023 er uberettiget og i strid med Normens § 17.

Mange chauffører hos Nobina har haft ubehagelige oplevelser med trusler og overfald, og de har oplevet, at nødopkald fra bussen ikke umiddelbart er blevet besvaret. Efter overfaldet på A den 16. september 2023 opstod der en bekymring for sikkerheden, idet chaufførerne var af den opfattelse, at hendes nødopkald ikke umiddelbart var blevet besvaret.

Det må efter bevisførelsen lægges til grund, at C ikke gav chaufførerne tilstrækkelig sikkerhed for, at nødknapperne i busserne virkede, og at der altid var en medarbejder i vagtcenteret til at håndtere chaufførernes nødopkald.

Det var derfor i overensstemmelse med Normens § 17, nr. 2, at chaufførerne standsede arbejdet den 25. september 2023. Chaufførerne havde føje til at anse deres sikkerhed for truet, når deres driftsleder ikke kunne give dem en garanti for, at deres nødopkald fra bussen ville blive besvaret.

Arbejdsretten bør udmåle en bod i niveauet 3.000 – 5.000 kr.

Indklagede har anført navnlig, at de chauffører, der nedlagde arbejdet den 25. – 26. september 2023, hverken konkret eller individuelt var udsat for risiko for deres sikkerhed eller sundhed, og at arbejdsstandsningen derfor skete i strid med Hovedaftalens § 2.

B reagerede hurtigt, da A trykkede på alarmen den 16. september 2023, og politiet blev tilkaldt. As nødopkald blev således besvaret og håndteret.

Det bestrides generelt, at der er nødopkald, der ikke umiddelbart er blevet besvaret, ligesom det bestrides, at vagtcentralen ikke er bemandet.

Klager har ikke løftet bevisbyrden for, at betingelserne i Normens § 17, nr. 2, er opfyldt. Arbejdsstandsningen den 25. – 26. september 2023 var overenskomststridig, og det var derfor berettiget at foretage løntræk som sket.

Hvis der skal fastsættes en bod, bør den maksimalt fastsættes til 3.000 kr.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Sagens spørgsmål

Sagen angår, om Nobina A/S skal efterbetale løn til et antal chauffører svarende til løntræk, som virksomheden har foretaget i anledning af chaufførernes arbejdsstandsning i september

2023, og om virksomheden skal betale en bod for ikke at have udbetalt løn i henhold til overenskomsten.

Hovedspørgsmålet er, om chaufførernes standsning af arbejdet fra den 25. september 2023 kl. ca. 15 til den 26. september 2023 kl. ca. 4.30 var berettiget efter Normens § 17, nr. 2.

Normens § 17, nr. 2

Når der er indgået en kollektiv overenskomst, kan der inden for det område, som overenskomsten omfatter, og så længe den er gældende, ikke etableres arbejdsstandsning, medmindre der er hjemmel herfor i ”Norm for regler for behandling af faglig strid” (Normen) eller i kollektiv overenskomst, jf. § 2, stk. 1, i Hovedaftale mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark.

Det følger af Normens § 17, nr. 2, at reglerne for behandling af faglig strid skal iagttages, forinden arbejdsstandsning iværksættes, medmindre der opstår risiko for sikkerhed og sundhed, der berettiger til at standse arbejdet.

Efter praksis er det som udgangspunkt en forudsætning for at kunne påberåbe sig beskyttelsen efter Normens § 17, nr. 2, at der foreligger et reelt begrundet faremoment, som ud fra en objektiv vurdering gør det uforsvarligt at begynde eller fortsætte arbejdet. Bevisbyrden herfor påhviler den arbejdstager, der påberåber sig beskyttelsen.

Den konkrete sag

Den 16. september 2023 blev A truet af en passager med en paraply, mens hun var på arbejde som buschauffør hos Nobina. Det fremgår af oplysningerne i sagen, herunder af optagelser fra overvågningskameraer i bussen, at hun to gange blev overfuset af den pågældende passager, og at passageren begge gange fægtede med en paraply foran chaufførsædet. Under episoden trykkede A flere gange på nødknappen i bussen. Det er ubestridt, at hendes nødopkald blev besvaret og behandlet af B fra Nobinas vagtcenter.

Det kan lægges til grund, at der efter episoden den 16. september 2023 og frem til arbejdsstandsningen den 25. september 2023 var drøftelser mellem tillidsrepræsentant E og driftsleder C. E orienterede fredag den 22. september 2023 C om, at der var uro og bekymring

blandt chaufførerne, og at en mulig arbejdsstandsning var på vej. Mandag den 25. september 2023 om formiddagen blev der holdt et mæglingsmøde mellem C og E, hvor også arbejdsmiljørepræsentant D deltog.

E og D sendte umiddelbart efter mæglingsmødet den 25. september 2023 en skriftlig orientering til chaufførerne. I orienteringen skrev de bl.a., at C tog det meget alvorligt og var helt på linje med chaufførerne i deres krav om tryghed i arbejdet. De skrev også, at C havde indkaldt driftscenteret (vagten) til et møde for at få klarlagt procedurerne, og at han ville rykke senest fredag den 29. september 2023, hvis der ikke var svaret inden da.

Arbejdsstandsningen blev som nævnt iværksat den 25. september 2023 omkring kl. 15, og den stoppede den 26. september 2023 omkring kl. 4.30, efter at E kl. 4.00 havde modtaget erklæringen fra ledelsen i Nobina. Af erklæringen fremgår, at ledelsen i Nobina den 25. september 2023 kl. 19.00-21.00 havde holdt møde vedrørende arbejdsnedlæggelsen, og at der på mødet var truffet beslutning om, at ”Der altid er medarbejdere på driftscenteret”, og at ”Der indføres to typer af test for alarm”. Det fremgår også, at ledelsen garanterede bl.a., ”at vi altid har nogen i radioen 24/7”, og ”at vi altid tager den”, hvis der er en alarm.

Det fremgår af forklaringerne fra Nobinas ledelse, herunder [ledelsesmedlem] J, at man i ledelsen var uforstående over for, hvorfor chaufførerne havde standset arbejdet, idet nødopkald altid blev besvaret og håndteret, men at man valgte at udstede den nævnte erklæring med henblik på at få chaufførerne til at genoptage arbejdet hurtigst muligt.

Det kan for Arbejdsretten lægges til grund, at der gennem længere tid havde været problemer med lange svartider på almindelige radioopkald, men det er ikke dokumenteret, at der havde været problemer med, at nødopkald ikke blev besvaret. Det er som nævnt ubestridt, at As nødopkald den 16. september 2023 blev besvaret.

Det fremgår af Bs redegørelse af 16. september 2023 og hans forklaring for Arbejdsretten, at D umiddelbart efter episoden kontaktede ham på vagtcentret og beskyldte ham for at have tvunget A til at fortsætte med at køre bus. Det kan således lægges til grund, at D, der som nævnt var arbejdsmiljørepræsentant, var vidende om, at A i forbindelse med episoden havde haft kontakt med B. Samtidig finder Arbejdsretten, at det efter de foreliggende oplysninger

om forløbet og drøftelserne i dagene efter episoden er ubetænkeligt at lægge til grund, at E som tillidsrepræsentant forud for arbejdsstandsningen den 25. september 2023 var oplyst om, at As nødkald var blevet besvaret.

På den baggrund er det ikke godtgjort, at der den 25. september 2023 forelå en reelt begrundet fare for chaufførernes sikkerhed, der ud fra en objektiv vurdering gjorde det uforsvarligt at begynde eller fortsætte arbejdet.

Det er heller ikke godtgjort, at chaufførerne efter mæglingsmødet den 25. september 2023 havde føje til at tro, at der var en sådan fare for deres sikkerhed, at de var berettigede til at standse arbejdet, herunder som følge af at de ikke kunne få en garanti fra C.

Det bemærkes i den forbindelse bl.a., at der for Arbejdsretten er afgivet divergerende forklaringer om, hvornår chaufførerne fremsatte krav om at få en garanti, hvad den krævede garanti skulle indeholde, og hvordan C nærmere udtrykte sig med hensyn til kravet om en garanti. Det bemærkes hertil, at det fremgår af sagens oplysninger, herunder af orienteringen af 25. september 2023 fra E og D til chaufførerne og af erklæringen fra Nobinas ledelse, at drøftelserne mellem C, E og D om bemanning af vagtcenteret angik både lange svartider på almindelige radioopkald og spørgsmål om besvarelse af nødkald, hvilket kan have bidraget til de forskellige opfattelser, der er kommet til udtryk i forklaringerne.

Efter det anførte var chaufførernes standsning af arbejdet fra 25. – 26. september 2023 ikke berettiget efter Normens § 17, nr. 2.

Arbejdsretten tager derfor Nobinas påstand om frifindelse til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Nobina A/S frifindes.

Fagbevægelsens Hovedorganisation for Fagligt Fælles Forbund skal inden 14 dage efter afsigelsen af denne dom betale 5.000 kr. i sagsomkostninger til Arbejdsretten.

Rikke Foersom